

Titel: BREV TIL: Eli Fischer-Jørgensen FRA: unsure (1967-05-08)

Citation: "BREV TIL: Eli Fischer-Jørgensen FRA: unsure (1967-05-08)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_004-shoot-workidacc-2005_0099_004_EFJ-Beck_0010/facsimile.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

8/5 1967

Kære Eli. Mange tak for tilsendelsen af din indledning til Uldalls bog. Jeg har læst den og ikke fundet anledning til ophøvelser. I øvrigt er du uden tvivl en bedre kender af glossematikken end jeg, så selv på grundigere stadium fra min side ville neppe kunne bringe noget væsentligt nyt for dagen.

Det er imidlertid rigtigt, at jeg har læst Uldalls bog med megen interesse. En vanskelighed ved tilegnelsen af Hjelmslevs tanker har altid forekommet mig at være, at han ikke gav sit vældige hierarki af abstraktioner en "algebraisk" form, så man kunne fastholde det. Infinitesimalregning ville ikke være let at lære, hvis den skulle præsenteres i normalprosa. I så henseende forekom Uldall mig at byde på et betydeligt "pædagogisk" fremskridt. Hvad der derudover navnlig har interesseret mig hos Uldall, er to ting:

Jeg ville ved lejlighed gerne prøve at applicere hans system, se det i anvendelse. Unægtelig er det jo sørgeligt, at der i denne introduktion øjensynlig ikke kan henvises til en eneste konsekvens, et eneste resultat, som er indvundet ved teorien. (Både Newtons og Einsteins teorier har, såvidt jeg forstår, avlet visse konsekvenser for fysikkens udvikling.) Det ville, synes jeg, være rart, om man en gang kom bort fra den pudsig opdeling af videnskabsmændene i to grupper, som vist nok er et privilegium for lingvistikken, nemlig i forskere, som faktisk undersøger sprogs indretning og udvikling, og patentlingvister, som (fx. efter at have gjort den mageløse opdagelse, at the dog bites Peter kan omskrives til Peter is bitten by the dog) fra deres skriveborde dekretterer den førstnævnte gruppe, hvordan de skal bære sig ad. Men jeg tror på visse applikationsmuligheder af Uldalls teknik, og når jeg glæder mig til nyudgivelsen, er det bl.a. med den tanke for øje, at man (evt. flere i fællesskab) kunne iværksætte en øvelsesrække, hvor man prøvede at gennemføre nogle anvendelser. (Iøvrigt er det vel, når alt kommer til alt, den eneste vej til fuldt ud at forstå en "teori".)

Det andet, der har slået mig hos Uldall, er hans overensstemmelse med logistikken. Bl.a. kan alle hans tables uden videre oversættes til logistikens elementære truth tables ved hjælp af et "lexikon" med nogle få items. Giver man et normalt begreb

vet barn i 3. klasse, et sådant lexikon og nogle få instrukser til mekanisk efterfølgelse, vil barnet automatisk omskrive Uldalls tables til logistikkens. Jeg er aldrig blevet klar over, hvordan dette hænger sammen. Uldall beråber sig ikke (nævneverdigt) på logistikken, så det nærmest ser ud, som om han har genopfundet nogle af denne disciplins elementa. Jeg havde i sin tid forberedt et indlæg om denne sag i IK, men så døde Uldall, og jeg lod det hele falde. Der er efter min mening ingen rimelighed i at gå ind på Uldalls forhold til logistikken i den omhandlede introduction, som vel passende kan betragtes som en internt lingvistisk affære.

Jeg har hørt noget om kludder med bevillingerne m.h.t. kontor-assistancen. Det må vi vel tale sammen om på et eller andet tidspunkt?

De venligste hilsener
din hengivne

Bach

kan jeg beholde det sidste?